

(京)新登字 154 号

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选辑(17) 藏文/恰白·次旦平措等
著;西藏自治区政协编写. —北京:民族出版社,1994.8
(西藏文史资料选辑)

ISBN 7-105-02167-5

I. 西… II. ①恰… ②西… III. ①文史—西藏—资料②
藏语—文史—资料 IV. K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(94)第 01015 号

民族出版社出版发行 各地新华书店经销

(北京市和平里北街 5 号 邮编 100013)

中国民族语文翻译中心微机照排 民族印刷厂印刷

1994 年 11 月第 1 版 1994 年 11 月北京第 1 次印刷

开本: 850×1168 毫米 1/32 印张: 9%

印数: 0001—2,500 册 定价: 6.50 元

དཀར་ཆག

པའ་ཆེན་ལྷ་ལྷོད་དུ་བྱ་བའི་ལྷ་གཏུང་ལྷོ་མདོ་ནས་མོད་དུ་གདམ་ལུ་བྱ་བུ་
དང་ཡང་ལྷོད་པོ་ས་འཛོལ་བྱ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག

..... བསྟན་འཛོལ་བྱ་མཚོན། (1)

རྒྱུ་ལྷོད་ལྷོད་ལྷོད་པ་བྱུང་བསྟན་འཛོལ་དཔལ་ལེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་གང་གི་མཛད་ཀྱིས་མདོ་ཅམ་བཞོད་པ།

..... རྒྱུ་ལྷོད་ལྷོད་ལྷོད་པ་བྱུང་བམཚོན། (17)

བདེ་ལྷོན་མདའ་དཔོན་ལྷ་མ་རྒྱལ་ལུན་ཚོགས་མདོ་ལྷོད་ལྷོད་དུ་བཞུགས་
སྐབས་ཀྱི་མོ་རྒྱལ་དང་སྐམ་མོག་གྲུ་ཁའི་དམག་འབྲུག་སྐོར།

..... བདེ་ལྷོན་གཏུང་དུ་ལྷོད་པ། (44)

ངམ་ཡིང་ཚོང་གི་མོ་རྒྱལ་དང་། བར་སྐབས་ཚོང་སྐོར་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིད་
ཚོགས། རང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ཕྱིད་སྐབས་བཅས་སྐོར་རགས་བལྟས།

..... ཕན་ཚ་རྟ་མགྲིན་རྒྱལ་པོ། (67)

ངས་ལྷོད་ཁང་གི་འགག་པ་ཕྱིད་སྐབས་ལྷོད་ལྷོད་ཁང་པ་དང་། ལྷོད་ཁང་
དུ་བའ་ཆེན་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མོ་རྒྱལ་རགས་ཡིས་མཚོང་ཚོས་ལྷོད་ཡིགས་
འགའ་ཞིག ཆབ་ལྷོལ་ཆོ་བསྟན་ལུན་ཚོགས། (79)

“རྒྱལ་ལྷོད་འབྲུག་དོན་རྒྱུན་”ཀྱི་ལྷ་ལྷོད་མཚོང་ཚོས། ... ཁང་ཞི་ལྷོད། (104)

དེ་ལྷོད་མོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མོད་ཚོང་ས་བཅིང་ས་འཕྲོལ་འཛོལ་
རྒྱུ་འཕོག་ཚོས་ཕྱིད་པའི་དོན་རྒྱུན་ཀྱི་གས་ཤིག

..... ལྷོད་པོས་པ་རྟོ་རྟོ་དོས་ལྷོད། (119)

ང་རང་མོད་ལྷོད་ལྷོད་ཕྱིད་སྐབས་མོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མོ་ལོན་
ཉང་གི་མོད་ཚོང་ལས་དོན་ལོ་ལོ་ལོགས་ལྷོད་ཁང་ཉང་གི་གསང་ལུས་

ཡིན་ལུགས་ལ་བསྐྱས་པའི་དོན་རྒྱུན་ཞིག།

..... དག་སྐྱོད་ལྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། (127)

དེ་ལྟ་བུར་ཁུལ་ཉོར་སྤྱི་ལྷོ་བསྟན་ལྟེ་བུར་སྤྱི་བསྐྱོས་པའི་སྐྱོར་དང་ཕྱག་
སྐྱོན་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ།

..... དག་རྒྱས་པ་བསྟན་འཛིན་དོན་ཞི། (131)

མཁན་རྒྱུད་ཅུ་ཚེ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་ཚོར་ཅུང་བཟ།

..... འཕྱིན་ལས་དར་རྒྱས། (138)

ཉེ་རབས་ཀྱི་བོད་དམག་དང་བོད་རྒྱུད་ས་དམག་སྤྱི་ཁབ་གི་སྐོར་སྐོན་གས་

འབྲེལ་ཡོད་འགའ་ཞིག་ ལྷོ་བུ་ཚོ་ཡི་དོན་ཞི། (149)

ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་ནང་ཚོན་རྒྱུད་པོ་དཀར་ནག་མེར་གསུམ་དང་དེའི་ཡ་

གྲུལ་ནག་ཅུ་དཔོན་ཚོར་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་བསྟན།

..... ཚབ་མདོ་སྤྱི་དཔོན་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། (181)

བོད་ཞི་བའི་བཅའ་ས་འཕྲོལ་མ་སོང་སྟེ་ལྷོ་བུ་སྤྱོད་ལྷོ་བུ་སྤྱོད་པའི་སྐོར་སྐོན་གས་

..... ལོ་རྒྱུན་དོན་ཞི། (200)

རང་ཉིད་གར་པ་བུས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་རགས་རིམ།

..... གར་དཔོན་པ་སངས་དོན་ལྷུབ། (219)

དེ་ལྟ་སྟོ་ཁས་ཁུལ་དུ་དཔྱིན་ཅི་དང་འཇར་མན་སྤྱི་བས་འཕྱོར་བུར་སྐོར།

..... ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྤྱི་དཔོན་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཚོགས་ཚུང་། (226)

ལྷོ་སོ་དཔྱན་ཅི་ཡི་ཅར་སྐོན་ལོ་དུ་ལྷོ་སྤྱི་དཔོན་ལ་མེ་རྒྱས་རྒྱུས་

བུས་ཉེ་བསྐྱོད་པའི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་དང་དོས་བཀའ་སྤོན་གནས་དབྱུང་

བཟང་སྐོར། ག་ཤོད་ཚོས་རྒྱལ་ཞེ་མ། (232)

རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མ་སྤྱི་བུ་བུ་བཞི་པར་འབྲེལ་རྒྱུའི་གསེར་མི་བསྐྱོན་སྐབས་ཀྱི་

གནས་ཚུལ། བསྐྱོན་ཚོ་ཡི་དོན། (239)

དེ་ལྟོ་པོ་དེ་སྐབས་ཤིང་གཞུང་ནས་མི་སྣ་ཚེད་གཏོང་གིས་སྟོ་ལྟལ་རྫོང་གཞིས་
ཁག་གི་མི་སྣ་བཀུག་ཉེ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་པའི་རྣམས།

..... ལྷ་ཚེ་བཅོད་ནས་སྟོ་བས་རྒྱལ། (247)

དེ་ལྟོ་པོ་དེ་དམག་གཏང་སྐྱེ་སྐྱེད་དམག་སྐྱེ་སྐྱིག་སྟོ་ལྟལ་དང་རང་ཉིད་སྐྱེ་
སྐྱེད་ཀྱང་པོ་བུ་ལྟེད་སྐྱེས་སྐྱེ་། ༡༧༥༧ལོའི་ཟླ་བ་འབྲུག་ལངས་པའི་

འབྲེལ་ཡོད་འགའ་ཞིག་..... ལྷ་ཚེ་བཅོད་སྐྱེ་བཅོད་དོན་རྒྱལ། (250)

གཞུང་ལྷ་ཚེ་བཅོད་རྒྱ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་གཞི་ཚགས་པ་དང་སྐབས་ཤིང་
གཞུང་གི་ཚེས་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་པ་ཚོགས་ཞི་ཚོལ་ལྟེད་པར་ཡོང་ལྟལ་

བྱས་རྣམས། ལོ་རྒྱུད་བང་འདུལ། (272)

རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་འཁོར་བྱུང་ཁང་པ་སོགས་མཚོ་སྐྱེ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ས་
ཁོངས་སྐྱེ་སྐྱོལ་སྐྱོལ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཚོང་ཚོས་འགའ་ཞིག་

..... ལྷ་ཚེ་བཅོད་བཅོད་འདོན་རྒྱ་མཚོ། (279)

༡༧༥༧ལོའི་དེ་ལོ་ག་ཟླ་བ་འབྲུག་སྐབས་སྟོ་ལྟལ་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་དེ་ལོ་ག་
ཆག་པས་གཞོན་འཚོ་བཅོད་པའི་རྣམས།

..... ལྷ་ཚེ་བཅོད་སྐྱེ་སྐྱོལ་སྐྱོལ་རིག་གནས་ཚོལ་འབྲི་ཚོགས་རྒྱུད། (284)

སྐྱེ་སྐྱེ་རི་དེ་ལོ་ག་ཆག་པའི་དམག་སྐྱེ་སྐྱོལ་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་
ཞིག་..... འཇིགས་རྣམས། (291)

ཁམས་ཆག་གིས་ཟངས་རི་མི་ལྟེད་དུ་ལྟེད་བྱས་པའི་རྣམས།

..... ཟངས་རི་སྐྱིད་ཁང་ཡེ་ཤེས་བཅོད་འདོན། (293)

དེ་ལྟོ་པོ་དེ་ལོ་ག་ལྟེ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་འགའ་ཞིག་འཚོར་པའི་དོན་
རྒྱུ་ལ་མདོར་བཅུས། འཇམ་དཔལ། (296)

དོས་རང་ཞོལ་པ་ལས་སྐྱེ་སྐྱོལ་གྱི་ལས་འབྲུར་ལྟེད་སྐབས་དེ་ལོ་ག་ཟླ་བ་
ལངས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་འགའ་ཞིག་རྣམས། ... ཡེ་ཤེས་སྐྱོན་ལམ། (299)

པའ་ཆེན་སྐྱེས་ལོ་དགུ་པའི་སྐྱེ་གཏུང་སྐྱེ་
 མདོ་ནས་ཐོད་ཏུ་གདན་ལུ་བུ་སྐྱེ་དང་
 ཡང་སྤྱིད་རོས་འཛིན་ལུ་སྐབས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག

བསྐྱབ་འཛིན་གྱི་མཚོན་པ།

རབ་བྱུང་བཅུ་གུག་པའི་སྐྱེགས་འབྲུག་(༡༧༩༠)ལོའི་ལྷ་ཧོན་པའི་
 ཆེན་བཞུགས་སྐར་དཀར་མངོས་ནས་སྤྱིར་འཐེན་གྱིས་སྐྱེ་གྱི་མདོ་དང་ཐག་ཉེར་
 འཕྱར་པའི་ལམ་བར་ནས་ཅིས་འཛིགས་མེད་སོགས་སྐྱེ་མདོར་སྐྱབ་ཐོབ་གྱིས་སྐྱེ་
 མདོའི་སྤྱི་ལོང་རྩེ་ལོ་རྒྱུ་རེན་ཟེར་བར་འཚམས་ལུ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆེན་བཞུགས་
 སྐར་དཀར་མངོས་ནས་དམག་པམ་(དེ་ནི་ས་ཡོས་(༡༧༩༧)ལོ་དཀར་མངོས་
 ལུལ་དུ་པའི་ཆེན་བཞུགས་སྐར་དང་། གོ་མིན་ཏང་གིས་ཁམས་ཞིང་ཆེན་གྱི་
 ཡུལ་ཞི་ལི་ཏུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་དམག་དཔུང་ཅུ་ལྷ་ཉི་ལུ་ཚ་བཞི་པའི་དབར་དམག་འབྲུག་
 ལུང་བར་ཟེར་ཞིང་། དེ་སྐོར་ཞིབ་ཆ་《ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་
 གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱིགས་》ཀྱི་འདོན་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་བཞོད་ཡོད།)།
 “ད་ལྟ་སྐྱེ་མདོ་དང་ཉེ་བའི་ལམ་བར་དུ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པས་ར་ཉག་ཏུ་བསྐྱད་
 འཐུས་དང་། དེ་དོན་མཐོ་ཡུལ་ཞི་ལའང་སྐྱབ་སེང་ཡོད་པ་”ཞེས་ལྟས་པར།
 རྩེ་ལོ་རྒྱུ་རེན་ནས་བཞུགས་སྐར་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་ཐོག་སྐྱེ་བུ་ལུ་
 ལུང་ལ་སྐྱབ་འདོད་ལུས་པར་དོན་ཐོབ་ལུང་དོན་བཞིན་པའི་ཆེན་བཞུགས་སྐར་

ར་ཉག་དཔོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སྐོང་ཁྲུལ་དུ་བཞུགས་པ་རེད།

སྐོང་མེད་པོ་དེ་རྒྱ་ལ་པ་ཅམ་གྱི་ནང་བཟུང་བའི་སྐུ་ལྷན་པོ་ནས་པའ་ཆེན་གྱི་
མེད་དུ་པའི་སྐུ་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་སྐྱོམ་བུ་ཆེད་མངགས་ལམ་ལྷན་དུ་བྱ་བྲལ་
ལོར་མང་གྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལས་བུ་ཅེ་མཚོན་བྱམས་པ་རྒྱལ་དག་
དང་ལས་ཚན་སྡེ་ལྷན་དུ་གྲོ་བཟང་རྒྱལ་ཚོགས། ལབས་སྐོང་དོན་དམིལ་
བསྐྱོད་ནམས་སྐོངས་རྒྱལ་སོགས་ར་ཉག་དུ་འཕྱོར་ཞིང་། ལམ་ལྷན་དུ་ལོར་
མང་པ་རོ་ལས་རྒྱལ་མང་བཞུགས་སྐོང་དུ་འཕྱོར་རྒྱེས། རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་པའ་
ཆེན་གྱི་མེད་དུ་པའི་སྐུ་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་གྱི་སྐྱོམ་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་།
རྒྱལ་ས་གཞན་ཞིག་ནས་ཡང་མིང་ཅད་གཙོད་བྱ་རྒྱལ་ས་སྐོང་གྱི་སྐྱོམ་བྱས་པའི་དང་།
སྐུ་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་བྱ་བུ་སྐུ་ལྷན་མང་རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་རྒྱལ་ས་སྐོང་
སྐྱོམ་མེ་མོགས་མི་ཡང་ཆེད་དུ་སྐུ་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་དུས་ཚོད་དང་། ལས་
རྒྱལ་ས། རྒྱལ་ས་གྱི་མང་འཕོར་སྐོང་མདོ་སྐྱོད་དང་། ལྷ་ས་བཀའ་བཀའ་བྱ་སྐོང་
ལྷན་བཟང་ཁར། ལྷ་ས་དུ་མང་དང་གོ་མིན་ཉང་ལའང་སྐུ་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་
གདན་བྱ་བུ་སྐྱོང་དང་། མི་རྒྱལ་ས་གཅིག་ཡང་མིང་ཅད་གཙོད་བྱ་རྒྱེས་སྐོང་བུ་
སྐུ་ལྷན་བྱུགས་སྐོང་སྐོང་མེད་ལྷན་པ་དང་། རྒྱལ་ས་གཞན་ཞིག་ནས་སྐུ་ལྷན་
གདན་བྱས་ཀྱིས་པོད་དུ་འཕྱོམ་ལམ་གྱི་མི་དང་། ཡང་མིང་ཅད་གཙོད་བྱ་རྒྱེས་
སྐོང་བྱེད་ལམ་ལྷན་གྱི་མི་རྒྱ་སྐོང་ས་རང་མོས་ལོན་ལ། གཞིས་བྱེས་སྐོང་མོས་ཡང་
བྱས་པ་བརྒྱུད་གཏུན་འཁེལ་བྱས་མོག སྐུ་ལྷན་དང་མཉམ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་
སྐུ་ཚས་དང་། རྒྱ་ལྷོ་མཚོ་སོགས་གཏུན་འཁེལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་རེད།
སྐུ་ལྷན་དང་མཉམ་གཏོང་བུ་རྒྱུའི་སྐུ་ཚས་ཀྱི་ལས་སྐུ་གཙོ་པོ་སྐུ་ལྷན་གསར་
བཞེངས་བུ་རྒྱུའི་དམིགས་སྐོང་རྒྱ་དུལ་རྒྱ་སྐྱོམ་མ་དང་། གསེར་(མངས་
འཕོར་སྐོང་དེས་མི་འདུག) ལ་རྒྱལ་དུ་ས་ལས་དང་། ལྷན་ལྷོ་ལ།
མཚན། སད་རག སྐུ་ཉིག སྐོང་མེལ། ལྷ་ལྷ། གཞི། མ་ལ་ཉོ་

དེ་དུས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཤིང་བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཉིད་ཡང་དུག་
 པར་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལོ་དེ་དགུན་དུས་པའ་ཆེན་གྱི་ཡང་ཤིང་ལོས་སྐྱལ་
 གྱི་ཁྱིའུ་རྣམས་སོ་སོའི་མཚན་བཟླ་ག་ལི་ཡོད་ཚུགས་སྟེ་གུས་པའི་མཚན་གཞུང་
 དང་སྐབས་ས་གནས་ཤིང་གཞུང་དང་། བཟུམ་རྒྱུན་བྱ་བ་ལ་འབྲལ་རྒྱུ་ལི་
 རྣམས་ལྷ་བསྐྱར་ཉེ་དོན་གཙོ་བོ་སྐྱེ་ཚེ་བུ་དེ་དུས་རྒྱ་སྐྱོ་བཟང་ཚོས་འཕེལ་
 དང་། རིམ་བཞིན་སང་ཚད་པ་དབང་འདུད་ལོར་བྱ། ཚེ་མཚོན་བྱམས་པ་
 རྣམས་དག་གསུམ་པོད་དུ་མངགས་རྒྱུ་ལྟེ། ཁོང་ཚོ་གསུམ་ནག་རྒྱུར་འཕྱར་
 མཚམས་ལོས་སྐྱལ་གྱི་མཚན་རིམ་དང་པོ་སྐོ་ལེ་ཀ་རྒྱ་མཚོད་ཉེན་སྟེང་གྱི་ཁྱིའུ་དེ་
 སྐྱེ་གཤེགས་འདུག དེ་དུས་རྒྱུས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་ཚེ་བུ་གསུམ་པོ་ལྟ་སར་འཕྱར་
 སྐབས་གཙོ་བོ་ནས་དོན་གཙོ་བོ་དུ་མཇུག་ཏུ་ལོར་བྱ་བྱོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
 དང་། ཚེ་མཚོན་ཚོས་ཁང་སྐོ་བཟང་དམ་ཚོས། དེ་གྱི་ཁང་མཇུག་པོ་
 དཀའ་ཆེན་སྐོ་བཟང་བཟོད་པ་སོགས་ལྟ་སར་འཕྱར་གྱིན་པས་ཁོང་ཚོ་སྐྱེན་ལོང་
 ལས། ཤིང་རྒྱུང་རྩ་སྟེང་དང་། བཀའ་ཤམ་ཡིག་ཚང་བཅས་པར་ཡང་
 ཤིང་ཚད་གཙོ་བོ་ལྟས་པའི་གནས་རྒྱལ་རྣམས་སྐྱེན་སེང་ལྷན་པར་ཤིག་དཔུང་
 བརྒྱུ་གསུམ་གང་མཚམས་བྱས་མཐར། བསྐྱར་དུ་ཚད་གཙོ་བོ་དུ་དོན་ལེས་
 ལྷིང་ལན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཕན་བཅུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་
 ལྷིང་དམག་མི་ལན་ལྷིང་འཕྱོ་དམོས་ལྷིང་བ་ཚོར་ལོགས་རམ་ཆེད་ལན་ལྷིང་
 མངགས་རྒྱུ་ལྷིང་བྱས་སྐབས་ཡང་ཤིང་ཚད་གཙོ་བོ་ལས་ཀར་ལྷགས་མེད་ཀྱང་།
 མོ་ཚོས་སྐྱེ་བསྐྱར་ཚད་བྱེད་སྐབས། བཟུམ་རྒྱུན་གདན་ས་ནས་ཤར་ཆེ་དཀའ་
 ཆེན་ལྟོག་པ་དབང་འདུད་སོགས་དགེ་བཤེས་ཚོ་ཁག་གཉིས་བཏང་བ་ལྟེ། ཚོ་
 ཁག་གཅིག་གིས་ཚོ་བ་དཔའ་ཤོད་ལྷིང་དང་། ཚོ་ཁག་གཅིག་གིས་ཐང་ལྷིང་དུ་
 བསྐྱོད་པ་མ་ཟེད། དེ་དུང་གཟིམ་འགག་དགེ་ལེགས་བཙུན་འབྲུས་ཅན་
 གསང་གཞུང་ལྷིང་དུ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་འབྲུམ་ནས་ལྷིང་ལྟ་

